

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษาระดับสูงที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงจากสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหารการศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง จากสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีตำแหน่งทางการบริหารการศึกษา ขณะเข้ารับการอบรมใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2534-2535 (1 ตุลาคม พ.ศ. 2533 - 30 กันยายน 2535) เป็นตัวอย่างประชากรจำนวนทั้งสิ้น 1,005 คน สังกัดกรมต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

- . ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างประชากรผู้บริหารการศึกษาระดับสูงที่ผ่านการฝึกอบรมจากสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2534-2535 จำแนกตามกรมที่สังกัด

กรมที่สังกัด	จำนวน ตัวอย่างประชากร	ร้อยละ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	266	26.47
กรมสามัญศึกษา	549	54.62
กรมอาชีวศึกษา	105	10.45
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	85	8.46
รวม	1,005	100.00

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สร้างขึ้น โดยการประยุกต์ใช้แนวคิดภาพลักษณ์องค์การของ Gregory และ Wiechmann มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษา วิเคราะห์ ทารา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์องค์การ แล้วนำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา จากนั้นจึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม

2. ร่างแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบให้เลือกตอบ (Check list) มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบจัดลำดับ (Ranking) โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญของแบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลภูมิหลังของผู้บริหารการศึกษาที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่งาน และกรมที่สังกัด มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยถามครอบคลุมในเนื้อหา ดังนี้

1. ตัวสถาบัน จำนวน 15 ข้อ โดยถามครอบคลุมในเรื่อง
  - 1.1 ความเชื่อถือ
  - 1.2 การยอมรับ
  - 1.3 ความเลื่อมใสศรัทธา
2. วิทยากร จำนวน 13 ข้อ โดยถามครอบคลุมในเรื่อง
  - 2.1 ความรู้
  - 2.2 ประสบการณ์ความชำนาญ
  - 2.3 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
  - 2.4 บุคลิกภาพ
3. การบริหาร จำนวน 12 ข้อ โดยถามครอบคลุมในเรื่อง
  - 3.1 โครงการฝึกอบรม
  - 3.2 การประชาสัมพันธ์
4. การให้บริการ จำนวน 15 ข้อ โดยถามครอบคลุมในเรื่อง
  - 4.1 หลักสูตรฝึกอบรมที่จัดให้
    - 4.1.1 วัตถุประสงค์
    - 4.1.2 การเลือกการจัดเนื้อหาวิชา
  - 4.2 สิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม
    - 4.2.1 ห้องอบรม
    - 4.2.2 ที่พัก
    - 4.2.3 อาหารว่าง
    - 4.2.4 อาหาร
    - 4.2.5 การปฐมพยาบาล

ตอนที่ 3 เป็นการจัลดำดับความสำคัญของภาพลักษณ์สถาบันพัฒนาผู้
บริหารการศึกษา โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัลดำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย
5 อันดับ โดยใช้ข้อความที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาที่
ประมวลมาจากกรอบแนวคิดภาพลักษณ์องค์การเกี่ยวกับปัจจัยทั้งสี่ด้าน คือ ตัว
สถาบัน วิทยากร การบริหาร และการให้บริการ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอ
คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ก่อนแล้วจึงนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน เพื่อ
ขอความคิดเห็นและข้อวิจารณ์ต่างๆ เกี่ยวกับรูปแบบและเนื้อหาให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์
ประสงค์ของการวิจัย

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่งตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มีข้อความครอบคลุมวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ
ให้มีความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่สื่อความหมายได้ถูกต้อง มีความ
ชัดเจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน

5. พิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร
ที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยคัดลอกรายชื่อและที่อยู่ของผู้บริหารการศึกษาระดับสูงที่ผ่าน
การอบรมทั้งหมดที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้จากทะเบียนประวัติ ซึ่ง
สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาได้เก็บรวบรวมไว้

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปตามรายชื่อและที่อยู่ของผู้บริหารการ
ศึกษาระดับสูงที่ผ่านการอบรมตามข้อ 1 โดยแบบสอบถามได้แนบหนังสือขอความ
ร่วมมือในการวิจัยของผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษา
ธิการ และที่ด้านหลังแผ่นสุดท้ายของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้พิมพ์ชื่อที่อยู่ของผู้วิจัย
พร้อมติดแสตมป์ เรียบร้อย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งแบบ
สอบถามกลับคืนให้แก่ผู้วิจัย หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามเสร็จแล้ว

3. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 724 ฉบับ จากจำนวนที่ส่งไป 1,005 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.04 ซึ่งจำแนกตามกรมที่สังกัดได้ ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนมา จำแนกตามกรมที่สังกัด

กรมที่สังกัด	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับกลับคืน	ร้อยละ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	266	203	76.32
กรมสามัญศึกษา	549	386	70.32
กรมอาชีวศึกษา	105	74	70.46
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	85	61	71.76
รวม	1,005	724	72.04

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Science X) ของสถาบันคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรายละเอียดดังนี้

1. คำถามประเภทให้เลือกตอบวิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. คำถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า เป็นคำถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา แต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 6 คำตอบ คือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างมาก ไม่ทราบ ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ด้านตัวสถาบัน ด้านวิทยาการ ด้านการบริหาร และด้านการให้บริการ จากผู้บริหารการศึกษาระดับสูง ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษากรมอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความมีนัยสำคัญ จึงทำการทดสอบภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Procedure)

4. การจัดลำดับความสำคัญของภาพลักษณ์สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษามีข้อความให้เลือก 8 ข้อความ โดยให้จัดลำดับความสำคัญ 5 อันดับ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง